

Obligationer, som de selv udstede for de samme Aaen, hvorfor de have en Obligation, skulle svare en ny Stempelafgift til Statskassen. Jeg ser ikke en Begunstigelse deri. Jeg synes, det er en saa overordenlig naturlig og simpel Ting, en praktisk Indretning. — Transporter ere stempelfri, men er det en stor Begunstigelse, naar vi vide, at den almindelige Lovgivning medfører, at Aktietransporter ere stempelfri? Jeg kunde vel sige, at det snarere vilde være en umotiveret Byrde at lægge paa Kreditforeningernes Obligationer, dersom de skulde forsynes med Stempel, naar de transporteres. — Den næste Begunstigelse, der gives, er Retten til Udlæg uden Lovmaal og Dom, uden at have Dom for Fordringen. Det var i 1850 paa en vis Maade en Begunstigelse; thi da havde man ikke noget lignende; men siden Loven af 29de Martz 1873, ifølge hvilken det i enhver privat Obligation kan vedtages, at der kan gøres Udlæg uden Lovmaal og Dom i visse Tilfælde, nemlig naar Renten udebliver og Kapitalen af den Grund eller paa Grund af Opsigelse forfalder til Betaling, er det i ethvert Tilfælde kun en meget ringe, næsten en forsvindende Begunstigelse, som Kreditforeninger faa, naar de gennem en saadan Ret som denne blive i Stand til at gøre Udlæg, ogsaa naar Kapitalen forfalder af andre Grunde end de nævnte, saasom paa Grund af, at Pantet ikke holdes tilbørligt vedlige eller deslige. Det er altsaa en meget forsvindende Begunstigelse. — Der er dernæst Retten til at tage højere Rente end 4 pCt., det er den 3dje Begunstigelse. Det er en ganske mærkelig Ting. Man tænkte aabenbart den Gang ikke paa, at der var Grund til andet end at vente en Renteforhøjelse, men denne Ret til at tage højere Rente inden for en vis Grænse, inden for 6 pCt., faar enhver, der søger derom, ganske gratis, det koster ikke noget. Denne Begunstigelse er altsaa heller ikke stor. — Jeg skal saa endelig nævne den sidste Begunstigelse, og det er, at Staten tillader Bestyrelserne for umyndiges Midler eller for Stiftelsers Midler at anlægge deres Penge i Kreditforeningsobligationer, men det er ikke saaledes, at det har overmaade stor Betydning. Jeg vil sige, at som Forholdene have udviklet sig, vilde det ganske vist mangle paa Tillid til Kreditforeninger, dersom de ikke fik den Tilladelse til, at deres Obligationer kunde bruges dertil. I Virkeligheden er det Beløb, der anbringes, i alt Fald af umyndiges Midler, i disse Obligationer utvivlsomt forsvindende i Sammenligning med det store Beløb, der er paa private Hænder. Nogen Betydning har det

naturaligvis altid, men nogen særlig Begunstigelse, som Staten giver, er det dog egentlig ikke. I Virkeligheden mener jeg at burde hævde det Princip, at en Kreditforening er et Interessentskab af Personer, der bør have Lov til at slutte sig sammen i et Formuen vedrørende Sjemed, som det jo er, og der kræves i og for sig ikke nogen Sanction af Staten dertil, kun dette, at man vil give dem disse ringe ubetydelige Begunstigelser, disse Ting, om hvilke man næsten ikke kan sige, at de ere Begunstigelser.

Jeg skal derefter tillade mig at gøre nogle Bemærkninger om de stillede Vædringsforslaa. — Det er selvfølgelig tvivlsomt, om man kan sige, at de Landejendomme, paa hvilke denne Kreditforening er tænkt at faa Anvendelse, kunne kaldes „større“ Ejendomme. Det var jo Tanken, at det skulde være ned til Bøndergaard, almindelige Bøndergaard; man havde tænkt sig, at 5 Tønder Hartkorn omtrent skulde være den Grænse, til hvilken man vilde gaa. Derfor gaar det første Vædringsforslag ud paa, at man ikke skulde bruge Beteegnelse „større“ Landejendomme, fordi denne Beteegnelse ikke stemmer med, hvad man i Almindelighed forstaar ved større Landejendomme; det er altsaa kun en Redaktionsændring. — Det 2det Vædringsforslag er derimod en Realitetsændring; det gaar nemlig ud paa, at der skal tilføjes, at de ogsaa skulle have Ret til at faa de i § 3 i Loven af 20de Juni 1850 omhandlede Begunstigelser, det er netop den Begunstigelse, at umyndiges og offentlige Stiftelsers Midler skulle kunne anbringes deri. — Det 3dje Vædringsforslag gaar ud paa, at Grænsen for de Ejendomme, der skulle kunne optages i den ny Kreditforening, skulle sættes ved deres Taksationsværdi. Man mente, at man burde sætte en Grænse; naar Spørgsmaalet er, hvor den Grænse skulde trækkes, saa kunde man jo gaa den Vej at sætte Hartkorn som Maalestof; men da Hartkornet er en saa usikker Maalestof, mente man, at det var hensigtsmæssigere at sige, at Ejendommens Vurderingssum skulde lægges til Grund, saaledes at en Ejendom, der statutmæssig vurderes til 30,000 Kr., skal kunne optages, naturligvis ogsaa de Ejendomme, der vurderes til mere, men derimod ikke saadanne Ejendomme, der vurderes til mindre.

Vædringsforslaget Nr. 4 vil allerede været tilfærelselig forklaret ved de Udtalelser, jeg tillod mig før, om Maaden, hvorpaa Taksationen foregaar. — Vædringsforslaget under Nr. 5 er egentlig ogsaa kun en Redaktionsændring, men som dog gaar ud paa at sige dette, at man ikke kan indrette sig saaledes, at man er sikker paa, at der altid